REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

PROGRAM POTPORE ZA IZOSTANAK PRIHODA OD SVINJOGOJSKE PROIZVODNJE ZBOG MJERA SUZBIJANJA AFRIČKE SVINJSKE KUGE

Zagreb, siječanj 2024. godine

---

1. UVOD

Pojava afričke svinjske kuge potvrđena je u Republici Hrvatskoj u populaciji domaćih svinja dana 26. lipnja 2023. godine Izvješćima Hrvatskog veterinarskog instituta broj V-7649/2023, Z-18676/2023 i Z-18673/2023 od 26. lipnja 2023. godine. Sukladno regulativi Ministarstvo poljoprivrede donosi rješenje o određivanju zona ograničenja i zaraženog područja zbog izbijanja afričke svinjske kuge, uzimajući u obzir teritorijalni ustroj Republike Hrvatske. Ovisno o razvoju epidemiološke situacije, određuju se nove zone ograničenja i zaražena područja te se ažuriraju postojeća. U zonama ograničenja i zaraženom području provode se mjere određene naredbom donesenom na temelju članka 36. stavka 6. i članka 40. Zakona o zdravlju životinja.

Naredbom o mjerama kontrole za suzbijanje afričke svinjske kuge u Republici Hrvatskoj između ostalog primarnim proizvođačima u propisanim slučajevima nije dozvoljeno ponovno uvoditi svinje na objekt u razdoblju do godine dana. Naređene mjere nužne su kako bi se suzbila afrička svinjska kuga, no istovremeno dovode do nemogućnosti poslovanja objekata u kojima je potvrđena afrička svinjska kuga i provedene mjere kontrole za suzbijanje afričke svinjske kuge. Primarni proizvođači u sektoru svinjogojstva nisu u mogućnosti baviti se proizvodnjom tijekom trajanja nemogućnosti držanja te nisu u mogućnosti ostvarivati prihode od svinjogojske proizvodnje.

Potpora iz programa namijenjena je proizvođačima (uzgajivačima) na čijim objektima je provedeno usmrćivanje svinja za razdoblje nemogućnosti bavljenja svinjogojskom proizvodnjom. Kako bi mogli provesti repopulaciju isti su u obvezi značajno podignuti uvjete biosigurnosti na svojim objektima te biti educirani i upoznati s propisanim obvezama vezanim uz držanje domaćih životinja.

2. CILJ I OPRAVDANOST PROGRAMA

Cilj Programa je dodjela potpore za izostanak prihoda zbog nemogućnosti bavljenja svinjogojskom proizvodnjom uslijed naređenih mjera koje su na snazi zbog kontrole i suzbijanja afričke svinjske kuge sukladno relevantnim regulativama i mjerama kontrole bolesti, odnosno nemogućnosti držanja svinja. Proizvođači svinja na čijem objektu nije moguće držati svinje ne mogu ostvarivati prihod od svinjogojske proizvodnje.

3. PRAVNA OSNOVA

Pravni temelj za donošenje ovoga Programa je članak 39. Zakona o poljoprivredi („Narodne novine“, br. 118/18., 42/20., 127/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 52/21. i 152/22.).

Potpora iz Programa dodjeljuje se u skladu s Uredbom Komisije (EU) br. 1408/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na potpore de minimis u poljoprivrednom sektoru (SL L 352, 24. prosinca 2013.) kako je posljednji put izmijenjena Uredbom Komisije (EU) 2023/2391 od 4. listopada 2023. o izmjeni uredbi (EU) br. 717/2014, (EU) br. 1407/2013, (EU) br. 1408/2013 i (EU) br. 360/2012 u pogledu de minimis potpora za preradu i stavljanje na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture te Uredbe

(EU) br. 717/2014 u pogledu ukupnog iznosa de minimis potpora dodijeljenih jednom poduzetniku, njezina razdoblja primjene i drugih pitanja (SL L 2391, 5.10.2023.).

4. MJERA U PROVEDBI PROGRAMA

U okviru ovoga Programa omogućit će se potpora za izostanak prihoda zbog nemogućnosti bavljenja svinjogojskom proizvodnjom uslijed naređenih mjera koje su na snazi zbog kontrole i suzbijanja afričke svinjske kuge.

5. PRIHVATLJIVI KORISNICI

Prihvatljivi korisnici su subjekti, fizičke ili pravne osobe koje uzgajaju rasplodne svinje i/ili proizvode tovne svinje, na objektu/objektima korisnika je utvrđeno uginuće uslijed afričke svinjske kuge i/ili je provedeno usmrćivanje svinja ili uklanjanje svinja od trenutka potvrde afričke svinjske kuge u Republici Hrvatskoj temeljem zapisnika inspektora Državnog inspektorata Republike Hrvatske, te nisu u mogućnosti držati svinje.

Potpora se ne može dodijeliti korisnicima koji su ostvarili pravo na potporu temeljem Programa potpore gospodarstvima zbog narušenog proizvodnog potencijala uslijed provedbe naređenih mjera suzbijanja afričke svinjske kuge donesenog Odlukom Vlade Republike Hrvatske, KLASA: 022-03/23-04/457, URBROJ: 50301-05/31-23-3 od 23. studenog 2023. godine i Pravilnika o provedbi Programa potpore gospodarstvima zbog narušenog proizvodnog potencijala uslijed provedbe naređenih mjera suzbijanja afričke svinjske kuge.

6. IZNOS POTPORE

Iznos potpore utvrđuje se na način da se na temelju broja uginulih i/ili usmrćenih i/ili uklonjenih svinja procijeni prosječni proizvodni potencijal gospodarstva, odnosno iskaže gubitak zbog nemogućnosti proizvodnje.

Proizvodni potencijal utvrđuje se prema broju usmrćenih rasplodnih svinja te prema broju usmrćenih tovljenika na gospodarstvu.

Iznos gubitka temeljem broja rasplodnih svinja na gospodarstvu utvrđuje se na način da se broj grla množi sa jediničnim iznosom od 2,18 eura i brojem dana nemogućnosti držanja svinja na gospodarstvu.

Iznos gubitka temeljem broja tovljenika na gospodarstvu utvrđuje se na način da se broj grla množi iznosom od 0,36 eura i brojem dana nemogućnosti držanja svinja na gospodarstvu.

Jedinični iznosi od 2,18 eura za rasplodne svinje te 0,36 eura za tovne svinje za utvrđen je temeljem modela kalkulacija u svinjogojstvu Uprave za stručnu podršku razvoju poljoprivrede Ministarstva poljoprivrede, a temeljem prosječnih cijena prasadi na europskom tržištu u trećem kvartalu 2023. godine prema podatcima Glavne uprave za poljoprivredu i ruralni razvoj (DG AGRI) te prosječnih cijena tovnih svinja u trećem kvartalu 2023. godine prema podatcima Tržišno informacijskog sustava u poljoprivredi (U daljnjem tekstu: TISUP). U kalkulacijama su korištene prosječne veleprodajne cijene stočne hrane u trećem kvartalu 2023. godine te prosječne otkupne cijene žitarica u prvih 9 mjeseci 2023. godine prema podatcima TISUP-a.

Godišnje pokriće varijabilnih troškova u proizvodnji prasadi (kategorija rasplodne svinje) koji iznosi 796,61 eura (viša cijena) dijeli se s brojem 365 te se dobije dnevno pokriće varijabilnih troškova po rasplodnoj svinji, odnosno jedinični iznos.

Godišnje pokriće varijabilnih troškova u proizvodnji tovnih svinja iznosi 44,08 eura (viša cijena) po jednom tovljeniku u jednom proizvodnom ciklusu. Obzirom da se prema modelu kalkulacija u svinjogojstvu u jednoj godini u proizvodnji tovnih svinja odviju 3,02 proizvodna ciklusa pokriće varijabilnih troškova po tovnom mjestu godišnje iznosi 133,12 eura. Godišnje pokriće varijabilnih troškova dijeli se s brojem 365 te se dobije dnevno pokriće varijabilnih troškova po tovljeniku, odnosno jedinični iznos.

7. OBLIK I NAČIN DODJELE POTPORE

Potpora se dodjeljuje u obliku izravnih bespovratnih sredstava i u cijelosti se financira iz državnog proračuna Republike Hrvatske.

Na temelju dostavljene dokumentacije, podataka iz dostupnih registara i za ovu svrhu zatraženih podataka iz drugih registara obavlja se administrativna obrada zahtjeva za potporu.

8. FINANCIJSKA SREDSTVA ZA PROVEDBU PROGRAMA

Financijska sredstva za provedbu Programa iznose 2.500.000,00 eura i osigurana su u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2024. godinu i projekcijama za 2025. i 2026. godinu u okviru Financijskog plana Ministarstva poljoprivrede za 2024. godinu.

9. PRAVILA O DODJELI POTPORE

Potpore iz ovog Programa ne mogu se zbrajati sa bilo kojom drugom potporom za iste prihvatljive troškove.

U slučaju uslužnog tova utvrđenog temeljem zapisnika veterinarskog inspektora, prihvatljivom korisniku ne može se isplatit više od 25% utvrđenog iznosa gubitka.

10. PROVEDBA I KONTROLA PROVEDBE PROGRAMA

Ministarstvo poljoprivrede odgovorno je za izradu i upravljanje ovim Programom. Program se primjenjuje na cijelom području Republike Hrvatske. Program će se provoditi u 2024. godini.

Provedba ovog Programa propisat će se Pravilnikom, a provodit će ga Agencija za plaćanja u poljoprivredi ribarstvu i ruralnom razvoju. Pravilnikom će se propisati detaljni uvjeti prihvatljivosti te potrebni dokazi o ispunjavanju uvjeta prihvatljivosti, razdoblje i način podnošenja zahtjeva za potporu, administrativna kontrola, isplata i povrat sredstava.

Nakon proteka razdoblja od 12 mjeseci od dodjele ukupnog iznosa potpore korisnik potpore dužan je obnoviti svinjogojsku proizvodnju minimalno do razine na kojoj je bila prije nastanka štete odnosno uginuća i/ili provedbe usmrćivanja svinja. Ukoliko korisnik ne obnovi svinjogojsku proizvodnju dužan je povećati postojeću drugu stočarsku proizvodnju ili započeti

novu stočarsku proizvodnju minimalno za broj uvjetnih grla druge stoke koji je sukladan broju uvjetnih grla svinja koje je držao prije nastanka štete.

Nakon proteka razdoblja od 12 mjeseci od dodjele potpore korisnik potpore dužan je držati životinje na odgovarajući način u odnosu na biosigurnosne mjere.